

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 14-76-2616

Chișinău

6 martie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 155 din 6 martie 2024.

Responsabil de prezentare în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Anexe:

- Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător) (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
- Proiectul de lege (în limba română – 11 file și în limba rusă – 13 file);
- Nota informativă la proiectul de lege (6 file);
- Sinteza obiecțiilor și propunerilor (70 file);
- Avizele autorităților și alte documente (12 file);
- Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (5 file);
- Avizul Ministerului Justiției (7 file);
- Tabelul comparativ (37 file).

Secretar general adjunct al Guvernului Roman CAZAN

Ex. Natalia Vrenea,
tel: (022) 250-213,
e-mail: natasa.vrenea@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	77	
"07"	03	2024
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 155

din 6 martie 2024

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
unor acte normative (în domeniul controlului de stat
asupra activității de întreprinzător)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător).

Prim-ministru

Contrasemnează:

DORIN RECEAN

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte normative
(în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 350²:

la alineatul (4), cuvintele „sau dispunerea de măsuri restrictive în mod nejustificat” se exclud;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Dispunerea, în cadrul sau în urma controlului de stat, a măsurilor restrictive care nu sunt prevăzute expres de lege sau aplicarea acestora cu încălcarea limitelor prevăzute de lege se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.

2. Articolul 405 alineatul (1):

textul „și 182” se substituie cu textul „182 și 349 alin. (6)”;

se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Contravenția prevăzută la art. 349 alin. (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate ce țin de competența sa.”

3. Articolul 425 se completează cu alineatul (6⁴) cu următorul cuprins:

„(6⁴) Informațiile și elementele de fapt care au fost constatate și documentate în cadrul controlului de stat desfășurat în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, pot fi administrate în calitate de probe în conformitate cu prezentul Cod.”

Art. II. – Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În denumirea legii, cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se exclud.

2. La articolul 1:

alineatul (1) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În măsura în care prevederile legilor de specialitate fac referință la prezenta lege,

dispozițiile prezentei legi se aplică în raport cu activitatea organelor de control asupra obiectelor și persoanelor care nu practică activitatea de întreprinzător.”;

alineatul (1¹) litera a) se completează cu textul „, precum și protecției drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de Constituția Republicii Moldova”;

la alineatul (3), cuvintele „Coordonator al” se exclud;

la alineatul (6), textul „nu se aplică prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege” se substituie cu textul „, și controlul în domeniul protecției mediului și folosirii raționale a resurselor naturale, prevederile art. 18 alin. (1) din prezenta lege se aplică la decizia conducerii organului de control. În condițiile stabilite de legile care reglementează activitatea de control în domeniile indicate, prevederile de la art. 18 alin. (1) nu vor fi aplicate, la decizia conducerii organului de control, dacă aceasta o impune metoda de control selectată, aspecte specifice ale produselor, serviciilor sau obiectelor verificate sau nivelul înalt de risc și profilul/istoricul persoanei controlate, cu scopul asigurării unui control mai eficient și atingerea unui nivel mai înalt de conformare a persoanei controlate.”

3. Articolul 2:

Dup[noțiunea „delegație de control” se introduce noțiunea „inspector” cu următorul cuprins:

„*inspector* – persoana împuternicită prin delegație de control să efectueze controlul de stat”;

la noțiunea „*obiect al controlului*”, cuvintele „care practică activitate de întreprinzător” se exclud;

la noțiunea „*persoană supusă controlului (persoană controlată)*”, cuvintele „practică activitate de întreprinzător și” se exclud.

4. Articolul 3¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 3¹**. Planul de gestionare a situațiilor de criză

(1) Ca răspuns la evenimente excepționale cu caracter natural, tehnogen sau biologic-social, datorită cărora se creează riscuri majore sistemice pentru societate la nivel național sau regional, care impun o intervenție urgentă și coordonată a mai multor autorități și instituții publice, dar care încă nu sunt temeii suficiente pentru instituirea stării de urgență, se aprobă și se publică pe portalul „*controale.gov.md*” planuri de gestionare a situațiilor de criză. Planul de gestionare a situațiilor de criză se aprobă de Guvern, dacă legile de specialitate nu prevăd altfel.

(2) Organul de control, în limitele competenței, este obligat să elaboreze și să propună pentru aprobare și publicare planul de gestionare a situației de criză, în vederea înlăturării sau diminuării pericolelor și riscurilor identificate, asigurării și restabilirii nivelului necesar de siguranță, securitate și inofensivitate pentru produse, servicii, construcții sau alte bunuri (imobile sau mobile) care,

datorită evenimentelor excepționale, au fost identificate drept izvoare de risc sistemic major pentru mediu, viața, sănătatea sau proprietatea populației.

(3) Planul va stabili expres:

a) situația curentă cu identificarea pericolelor care au creat situația de criză și cauzele acestor pericole, precum și nivelul riscului a cărui prevenire, înlăturare sau diminuare până la o limită acceptabilă este dificilă;

b) identificarea componenței grupului de gestionare a situațiilor de criză, care va include reprezentanții autorităților și instituțiilor vizate, experți și reprezentanții mediului academic și, după caz, reprezentanții mediului de afaceri, altor structuri sau entități relevante;

c) măsurile și acțiunile necesare pentru gestionarea situațiilor de criză, cu identificarea termenelor pentru realizare și estimarea rezultatelor scontate;

d) modul de informare a societății, agenților economici, consumatorilor sau grupurilor de risc;

e) lista persoanelor și obiectelor care necesită a fi supuse controlului în cadrul realizării Planului de gestionare a situației de criză, scopul controlului și metoda de control. În situația în care nu poate fi identificată lista persoanelor, se va prevedea cu suficiente detalii categoriile de obiecte, cu specificarea bunurilor sau activităților desfășurate la aceste obiecte, la care urmează să se desfășoare vizite de control.

(4) Grupul de gestionare a situațiilor de criză, creat în conformitate cu planul de gestionare a situațiilor de criză, va efectua încontinuu colectarea și evaluarea informației disponibile, identificarea variantelor posibile de acțiuni și măsuri pentru înlăturarea și/sau diminuarea efectivă și oportună a riscurilor pentru mediu, sănătatea, viața și proprietatea persoanelor. În funcție de evoluția crizei gestionate, grupul propune modificarea planului de gestionare a situației de criză, dacă este cazul.”

5. La articolul 3² alineatul (2):

după cuvintele „realizarea funcției de consultare” se introduc cuvintele „și promovare a conformării voluntare”;

litera d) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „La identificarea recomandărilor de înlăturare a neconformităților constatate, care urmează a fi incluse în procesul-verbal de control, se vor selecta cele mai raționale și eficiente modalități de înlăturare și prevenire a apariției acestor neconformități în viitor.”

6. La articolul 4:

alineatul (1⁴) va avea următorul cuprins:

„(1⁴) În cazul efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații, aceasta este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare în termenul corespunzător duratei controlului indicat în delegația de control

aferentă. Neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru efectuarea unei vizite la fața locului în cadrul termenului preconizat pentru controlul în cauză, inclusiv constituie temei de prelungire a duratei controlului, dacă este cazul.”;

la alineatul (2²), cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se exclud;

la alineatul (12), după textul „În cadrul zonelor economice libere” se introduce textul „și a parcurilor industriale”, iar după textul „corespunzător unei zone economice libere” se introduce textul „sau unui parc industrial”;

se completează cu alineatul (13) cu următorul cuprins:

„(13) Organul de control, la efectuarea controlului, va atrage, în caz de necesitate, alte autorități și instituții publice ce nu se regăsesc în anexa la prezenta lege, în măsura în care acestea sunt necesare la desfășurarea unor expertize, evaluări sau teste suplimentare sau dacă acestea au atribuții de implementare a legislației aferente domeniului de control în cauză.”

7. Articolul 5¹:

alineatul (3):

la litera a), după textul „pericol iminent pentru” se introduce textul „drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi”;

la litera b), după textul „și care creează pericol iminent, dar nu imediat, pentru” se introduce textul „drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi”;

la litera c), după cuvintele „și care creează pericol iminent și imediat pentru” se introduc cuvintele „drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi”;

la alineatul (4), cuvintele „se recomandă și se indică” se substituie cu cuvintele „se indică ce încălcări necesită a fi remediate și se recomandă”.

8. La articolul 8:

alineatul (1) litera b) se completează cu textul „iar în cazul controlului inopinat – data și numărul notei de motivare”;

la alineatul (3), după textul „alin. (1) lit. g)”, cuvintele „nota de motivare a controlului inopinat” se exclud.

9. Articolul 15:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În procesul de întocmire a planului anual de control, organul de control verifică dacă în plan se regăsesc rezidenți ai zonelor economice libere sau ai parcurilor industriale, sau obiecte de control din zone economice libere sau parcuri industriale. Până la înregistrarea planului anual de control, organul de control întocmește lista acestor persoane/obiecte și o transmite autorității competente pentru a fi incluse în planul consolidat pentru fiecare zonă economică liberă sau parc industrial aferent.”

la alineatul (4), cuvintele „cu scopul de a identifica agenții economici care sunt incluși” se substituie cu cuvintele „cu scopul de a identifica persoanele/obiectele care sunt incluse”.

10. La articolul 18 alineatul (2), cuvintele „contra semnătură” se exclud și după cuvintele „persoanei care urmează a fi supusă controlului” se introduc cuvintele „sau persoanei cu drept de reprezentare a acesteia”.

11. Articolul 19:

alineatul (1):

la punctul 2), după cuvintele „securitate ori siguranță” se introduc cuvintele „precum și încălcări grave ale drepturilor și libertăților fundamentale care fac obiectivul prezentei legi” și după cuvintele „proprietatea persoanelor” se introduc cuvintele „sau lezează drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectivul prezentei legi”;

punctul 6) se abrogă;

se completează cu punctele 8) și 9) cu următorul cuprins:

„8) eschivării vădite de la controlul planificat de către persoana ce urma a fi controlată, adică, fără coordonarea prealabilă cu organul de control, în perioada de la notificare până la inițierea controlului, persoana creează intenționat circumstanțe ce fac imposibilă desfășurarea controlului, inclusiv își suspendă activitatea sau sistează lucrările la obiectul ce urma a fi controlat;

9) persoana sau obiectul necesită a fi controlate conform Planului de gestionare a situațiilor de criză, aprobat conform art. 3¹ și publicat pe portalul *controale.gov.md*.”

se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) La obținerea informațiilor despre unele posibile încălcări, organul de control le analizează și, până a purcede la analiza riscurilor și motivarea necesității unui control inopinat, stabilește dacă faptele examinate sunt prevăzute de legislația contravențională sau penală. În cazul în care încălcarea contravențională poate fi constatată fără inițierea unui control inopinat, în sensul art. 4, organul poate iniția imediat procedurile de cercetare și colectare a probelor prevăzute de legea contravențională sau, în cazul infracțiunilor, transmite materialele către organul de urmărire penală.”

12. La articolul 20 alineatul (1), cuvântul „conducătorul” se substituie cu cuvântul „conducerea”.

13. Articolul 21 se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) În cazul în care până la inițierea controlului se constată că obiectul care urmează a fi supus controlului nu mai este deținut de persoana inclusă în planul de control, se vor face modificările corespunzătoare în Registrul de stat al

controalelor și, dacă este cazul, se va emite o nouă delegație de control cu modificările corespunzătoare.”

14. Articolul 22:

la alineatul (1), cuvântul „calendaristice” se substituie cu cuvântul „lucrătoare”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Termenul de 5 zile lucrătoare poate fi prelungit cu încă 5 zile lucrătoare de către conducătorul organului de control în baza unei decizii motivate, care poate fi contestată de către persoana supusă controlului.”;

se completează cu alineatele (2²) - (2⁴) cu următorul cuprins:

„(2²) Termenul stabilit pentru desfășurarea controlului poate fi suspendat pe durata desfășurării unor expertize suplimentare, evaluări/teste de laborator, în baza deciziei motivate a conducerii organului de control.

(2³) Suspendarea termenului pentru desfășurarea controlului poate fi dispusă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) expertizele suplimentare, testele/evaluările sunt indispensabile pentru a da răspuns la întrebările din lista de verificare aplicată în control;

b) durata pentru obținerea rezultatelor expertizelor sau testelor/evaluărilor, conform procedurilor oficial aprobate, este mai mare decât termenul rămas până la finalizarea controlului.

(2⁴) Suspendarea termenului încetează din ziua obținerii rezultatului expertizei sau testului/evaluării. Termenul pentru desfășurarea controlului va fi reluat din următoarea zi lucrătoare și va expira în limita zilelor rămase din perioada stabilită inițial pentru control. Pe durata suspendării, în contextul controlului a cărui termen a fost suspendat, vor înceta și nu se vor desfășura suplimentar vizite sau cercetări la obiectul sau persoana controlată.”

15. La articolul 24 alineatul (2) litera c), cuvântul „nejustificată” se substituie cu cuvântul „justificată”.

16. La articolul 26 alineatul (4), textul „2 martori” se substituie cu textul „1 martor, indicându-se datele de identitate ale acestuia” și se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Calitatea de martor o poate avea orice persoană terță care întrunește condițiile prevăzute de lege în acest sens, inclusiv funcționarul public cu statut special din cadrul autorităților subordonate Ministerului Afacerilor Interne, cu excepția inspectorului sau altui colaborator al organului de control care desfășoară controlul sau participă în comun la vizita de control.”

17. Articolul 28:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Conducerea organului de control dispune, prin decizie motivată, încetarea imediată a controlului, cu mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal de control, în cazul în care constată că inițierea și/sau desfășurarea controlului se realizează cu încălcarea, din partea organului de control, a normelor procedurale stabilite de prezenta lege.”;

se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins:

„(11) Informațiile și elementele de fapt care au fost constatate și documentate în cadrul controlului de stat, dacă este cazul, se utilizează la asigurarea probelor pentru constatarea contravenției și pentru cunoașterea altor circumstanțe necesare pentru justa soluționare a contravenției. Odată cu încetarea controlului, nu se mai admit vizite și cercetări suplimentare la persoana sau obiectul care deja a fost supus controlului.”

18. Articolul 29:

la alineatul (2):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) indicații obligatorii, care prevăd măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor și rezultatul scontat;” ;

se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) recomandări facultative privind modalitățile de înlăturare a neconformităților și evitarea acestora în viitor, dacă este cazul;”;

la litera c), după cuvântul „emise” se introduc cuvintele „indicațiile și”;

la alineatul (4), textul „Termenul de executare a prescripției nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare” se substituie cu textul: „Termenul minim pentru executarea prescripției se stabilește cel puțin 30 de zile lucrătoare, dacă norma specială nu prevede un termen mai restrâns, termenul maxim pentru executarea prescripției se stabilește până la 90 de zile lucrătoare, dacă persoana controlată nu solicită motivat un termen mai mare. În limita duratei stabilite pentru executare, orice termen încetează în ziua executării efective a prescripției.”

19. Articolul 29¹:

la alineatul (1), după cuvintele „pericol iminent și imediat pentru” se introduc cuvintele „drepturile și libertățile fundamentale care fac obiectul prezentei legi”;

alineatul (2) se completează cu următoarele enunțuri: „Măsurile restrictive nu pot fi impuse în exces. Organul de control este obligat, în limita prevederilor legii, să identifice măsura cea mai puțin împovărătoare și costisitoare pentru persoana controlată, strict în limita necesității de înlăturare a pericolului iminent, luând în considerație gravitatea încălcărilor și mărimea potențială a daunelor.”

la alineatul (8), textul „Legea nr. 7 din 26 februarie 2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor

nealimentare” se substituie cu textul „Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor”.

20. Articolul 30:

la alineatul (1), după cuvintele „în formă scrisă” se introduce textul „sau direct în instanță, conform prevederilor alin. (1²)” și după textul „în condițiile art. 28 alin. (9¹)” se introduce textul „sau dacă nu a fost contestat direct în instanță, în condițiile alin. (1²)”;

alineatul (1²) va avea următorul cuprins:

„(1²) Procesul-verbal de control sau oricare alte acte administrative individuale ale organului de control, în temeiul cărora se impun măsuri restrictive sau sancțiuni care au ca efect suspendarea completă sau parțială a activității de întreprinzător sau imposibilitatea practicării acesteia de către persoana supusă controlului, se contestă direct în instanța de judecată, fără respectarea procedurii prealabile. Cererea de contestare se depune în termenul stabilit pentru executarea măsurii restrictive în cauză.”;

la alineatul (5), cuvintele „cel puțin trei reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri” se substituie cu cuvintele „minim trei și maxim cinci reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri, constituind cel puțin 50% din componența Consiliului”.

21. Anexa va avea următorul cuprins:

„1. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora

Nr. crt.	Organul de control	Domeniul de control
1	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor și a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz pe întreg lanțul alimentar, producerea și circulația vinului și a produselor alcoolice, protecția consumatorilor în domeniul alimentar, producția agro-alimentară ecologică. Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.
2	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor	Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și a biocombustibilului solid, conformitatea serviciilor (inclusiv turistice), protecția consumatorilor, inclusiv în activitatea în domeniul jocurilor de noroc, metrologie, jocuri de noroc. Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.
3	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	Siguranța obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, siguranța antiincendiară și protecție civilă, construcții și urbanism, geodezie, cartografie și geoinformatică, supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea

		<p>pieței și conformitatea produselor. Protecția consumatorilor în domeniul securității industriale și construcțiilor. Supravegherea circulației, depozitării și folosirii materialelor și articolelor explozive de uz civil.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>
4	<p>Agenția Națională pentru Sănătate Publică</p>	<p>Supravegherea sănătății publice. Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, inclusiv materialele care vin în contact cu produsele alimentare plasate pe piață, cu excepția celor aflate în uz pe întreg lanțul alimentar. Protecția consumatorilor în domeniul serviciilor prestate de prestatorii de servicii medicale.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>
5	<p>Inspectoratul pentru Protecția Mediului</p>	<p>Protecția mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, subsolului și resurselor naturale. Respectarea corectitudinii calculului și plenitudinii virării la buget a plăților pentru poluarea mediului, pentru depozitarea deșeurilor de producție, emisiile și deversările de poluanți. Gestionarea deșeurilor și a substanțelor chimice. Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>
6	<p>Serviciul Vamal</p>	<p>Respectarea măsurilor de politică economică, a drepturilor de import și de export la introducerea și la scoaterea bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova. Respectarea legislației vamale la introducerea și scoaterea bunurilor în/din destinația vamală.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>
7	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>Domeniul fiscal, respectarea obligațiilor pecuniare față de bugetul public național în limita competenței stabilite de lege, față de bugetul asigurărilor sociale de stat și calcularea corectă și virarea în termen a primelor de asigurare obligatorii de asistență medicală.</p> <p>Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.</p>
8	<p>Agenția Națională Transport Auto</p>	<p>Îndeplinirea condițiilor acordurilor internaționale în domeniul transportului rutier. Protecția consumatorilor în domeniul transportului rutier. Combaterea transportului rutier ilicit. Respectarea de către operatorii de transport rutier a cerințelor de calitate și securitate în cadrul prestării serviciilor de transport rutier de persoane și de mărfuri. Respectarea procesului tehnologic de către operatorii de transport rutier, organismele de certificare, autogări și stațiile publice. Respectarea cerințelor referitoare la activitățile conexe transportului rutier. Respectarea regulilor de exploatare a tractoarelor, a vehiculelor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor</p>

		vehicule, a remorcilor. Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Respectarea condițiilor de înregistrare/autorizare conform domeniului aferent.
9	Autoritatea Aeronautică Civilă	Siguranța zborurilor. Calitatea serviciilor prestate de aviația civilă. Protecția consumatorilor în domeniul transportului aeronautic. Securitatea aeronautică. Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.
10	Agenția Navală	Securitatea și siguranța navigației pe căile navigabile interne și în raza portuară. Calitatea și inofensivitatea serviciilor de transport naval și a navigației în genere. Protecția consumatorilor în domeniul transportului naval. Respectarea cerințelor de securitate și calitate a navelor, a mijloacelor tehnice plutitoare, a instalațiilor și mecanismelor navale. Supravegherea pieței domeniilor/categoriilor de produse din competență conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.
11	Inspectoratul de Stat al Muncii	Respectarea prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă, la intermedierea muncii și la activitatea agențiilor private și a intermediarilor nelicențiați care desfășoară activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova, securitatea și sănătatea în muncă, respectarea corectitudinii stabilirii, calculării și plății indemnizațiilor de incapacitate temporară de muncă achitate de angajator. Respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent.
12	Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice	Securitatea activităților nucleare și radiologice. Protecția personalului, populației, bunurilor și mediului împotriva impactului negativ al radiațiilor ionizante. Respectarea regulilor de evidență la nivel de stat în bazele de date nucleare și radiologice a surselor de radiații ionizante, a materialului nuclear, a deșeurilor radioactive, a persoanelor fizice și juridice, a dozelor individuale admisibile. Respectarea prevederilor legale asupra condițiilor de securitate nucleară, radiologică, de securitate fizică a obiectivelor nucleare și radiologice, de neproliferare a armelor nucleare și a domeniilor conexe acestora, în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.
13	Agenția Feroviară	Siguranța transportului feroviar. Calitatea serviciilor de transport feroviar. Protecția consumatorilor în domeniul transportului feroviar. Respectarea condițiilor de autorizare și certificare în domeniul transportului feroviar. Respectarea cerințelor de siguranță și calitate a vehiculelor feroviare, a elementelor de

		infrastructură feroviară, a instalațiilor și echipamentelor feroviare. Supravegherea conformității constituenților de interoperabilitate cu cerințele esențiale. Respectarea condițiilor de autorizare sau certificare conform domeniului aferent.
14	Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	Supravegherea și controlul circulației preparatelor medicamentoase, produselor farmaceutice și parafarmaceutice, dispozitivelor medicale. Supravegherea și controlul activității farmaceutice. Protecția consumatorilor în domeniul preparatelor medicamentoase, produselor farmaceutice și parafarmaceutice, precum și al serviciilor puse la dispoziția consumatorului de întreprinderile și instituțiile farmaceutice. Circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor. Respectarea condițiilor de licențiere, autorizare sau certificare conform domeniului aferent.
15	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	Prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv a măsurilor organizatorice și tehnice necesare în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

2. Lista autorităților publice care aplică prezenta lege în măsura în care nu contravine prevederilor legilor privind activitatea de control și supraveghere a acestora

- 1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- 2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- 3) Consiliul Audiovizualului;
- 4) Consiliul Concurenței.”.

Art. III. – Art. II. din Legea nr. 9/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 45-52, art. 55) se abrogă.

Art. IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I pct.1 care va intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător*) a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și programul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională „Reforme Instituționale și Structurale în Moldova”.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

În urma expertizei tematice efectuată în dialog cu reprezentanții mediului de afaceri și organele de control de stat a fost identificat un șir de disfuncționalități sistemice și discordanțe în implementarea principiilor și rigorilor impuse de lege, în privința justificării cerințelor și aspectelor supuse controlului, dar și a modului de planificare, desfășurare și încheiere a controlului de stat.

În raport cu cadrul normativ orizontal ce reglementează controlul de stat asupra activității de întreprinzător, au fost identificate următoarele carențe:

- S-a constatat lipsa eficienței consiliilor de soluționare a disputelor din mai multe considerente și faptul că acestea, din cauza că legea în prezent restricționează accesul direct în instanță și impune contestarea prealabilă în consilii, astfel acestea într-un final servesc mai mult drept barieră decât o soluție viabilă pentru întreprinzători.

- Cu toate că Legea nr.131/2012 stabilește expres că pot fi aplicate măsurile restrictive doar dacă legea prevede astfel de măsuri și drepturi pentru inspector, totuși în practică se constată de multe ori aplicarea unor măsuri restrictive care nu sunt prevăzute în mod cert de lege.

- O serie de organe (ex. INST, ANSP, IPM ș.a.) din cauza că efectuează controale la persoane de drept public și drept privat, indiferent dacă sunt sau nu agenți economici, sunt obligați pe alocuri să dubleze procesele, odată ce întregul mecanism de planificare, înregistrare și realizare a controlului prevăzut de Legea nr.131/2012 se referă doar la agenți economici. În același timp, scopul unor organe nu se limitează doar la obiectivul Legii nr.131/2012 de protejare a mediului, sănătății, vieții și proprietății persoanelor, dar se extinde la o serie de drepturi și libertăți fundamentale, ceea ce nu permite în unele cazuri să fie invocate temeuri valide pentru inițierea sau desfășurarea unor acțiuni de control în conformitate cu Legea nr.131/2012.

- S-a constatat supravegherea neeficientă a organelor de control, inclusiv lipsa răspunderii pentru încălcările Legii nr.131/2012 comise de organele de control, dar și lipsa unor intervenții necesare pentru eliminarea problemelor sistemice care au apărut în timp.

- Discordanțe în procesul de elaborare și aprobare a planurilor de control anuale pentru fiecare organ de control și planurilor de control consolidate pentru zone economice

libere și parcuri industriale. În rezultat se creează planuri diferite de control, pentru ZEL și parcuri industriale, planurile în cauză fiind întocmite fără respectarea analizei în baza criteriilor de risc.

- Au fost semnalate de unele organe de control o serie de probleme în modul de executarea a planurilor de control pe parcursul anului, în special, problema că o serie de agenți economici se eschivează cu rea voință de la controalele planificate și asupra lor deja nu se mai poate reveni în anul curent.

- Implementarea insuficientă în practică a principiului controlului consultativ și promovarea conformării voluntare din partea inspectorilor în fiecare caz în parte, dar și din partea organelor de control într-un mod sistematizat și planificat.

- Dubla natură a autorității – agent constator și organ de control – face în practică neclar când și în ce situații poate fi inițiat un control, care presupune cercetări mai profunde, sau proces contravențional care este limitat doar la cercetarea unei fapte contravenționale concrete. Totodată, dubla natură a procesului-verbal de control (fiind și proces-verbal de contravenție) creează confuzii în procesul de contestare și de mult ori duce la eschivarea de răspundere de către agenții economici cu rea voință.

- Temeiul de la pct.6) alin. (1) al art. 19 necesită să fie exclus odată cu trecerea competențelor de control în acest domeniu la CNPF (activitatea de control a căreia nu cade sub incidența Legii nr.131/2012).

- Chiar dacă se poate stabili din start că un control a fost inițiat cu încălcări, pentru a fi contestat, se vor întocmi actele procesuale necesare și abia după aceasta se trimite contestarea în Consiliul de soluționare a disputelor. Ceea ce presupun o perioadă mai mare de timp.

- În practică, la obiective complexe care necesită expertize suplimentare din partea unor specialiști dedicați, organul de control, din motive obiective, nu reușește să se încadreze în termenul uzual de 5 zile, stabilit conform legii, ceea ce în multe cazuri duce la tendința de a căuta soluții pentru a efectua controale repetate.

- În prezent, Guvernul nu are un instrument juridic clar în situațiile excepționale, de criză (cu caracter natural, biologic-social sau tehnogen, ex. explozii, avarii, epizootii ș.a.), dar care încă nu sunt temei pentru decretarea stării de urgență, însă impun complexe de măsuri cu verificări în masă a unor categorii de obiecte sau categorii de mărfuri. În lipsa unui mecanism și proces clar pentru situații de criză, Guvernul este impus să întreprindă măsuri, la limita legalității, într-un mod nu totdeauna transparent și previzibil.

- În anexa din Legea nr.131/2012 trebuie să fie reflectate toate organele care au dreptul de control a activității de întreprinzător, cu reflectarea domeniilor de control aferente. În urma analizei legilor sectoriale au fost constatate discrepanțe în acest sens. Totodată, în raport cu analiza activității Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare s-a constatat lipsa activității de control în domeniu, inclusiv și lipsa cadrului normativ aferent, fapt confirmat de Agenție în procesul de analiză și cercetare.

Proiectul este propus în contextul executării Dispoziției Guvernului nr. 108 din 25.07.2023 cu privire la reformarea sistemului de control de stat asupra activității de întreprinzător (publicată în Monitorul Oficial nr. 271 din 26.07.2023), pentru executarea pct.1 din Planul de acțiuni din anexa Dispoziției, care prevede obiectivul de „eliminarea disfuncționalităților în raport cu sistemul procedural și instituțional al controlului de stat, identificate în urma evaluării practicilor de aplicare a Legii nr.131/2012 privind controlul

de stat asupra activității de întreprinzător și a cadrului normativ conexe”.

În același timp, proiectul urmărește și atingerea obiectivelor stabilite în Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, și anume: „promovarea măsurilor de dereglementare a economiei, eliminarea barierelor birocratice și a procedurilor normative excesive din calea antreprenorilor”, „facilitarea deschiderii, dezvoltării și internaționalizării afacerilor” și „implementarea avertizărilor și a controalelor consultative în scopul diminuării corupției și a creșterii nivelului de încredere dintre stat și antreprenori; reducerea numărului de controale, asigurarea implementării legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător”.

Proiectul propus are scopul de a dezvolta un sistem de control efectiv și eficient, de a reduce povara controlului și sancțiunilor inechitabile, precum și de a dezvolta un sistem de control previzibil, neabuziv și cu abordare constructivă în raport cu agenții economici care va încuraja investițiile și nu va intimida inițiativa antreprenorială.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, la elaborarea prezentului proiect de lege s-a ținut cont de bunele practici și de legislația europeană în domeniu.

4. Principalele prevederi ale proiectului de lege și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului sunt expuse după cum urmează:

- Revizuirea temeiurilor pentru control inopinat și ca rezultat se propune excluderea temeiului de la pct.6) din alin.(1) art.19 și includerea temeiului de control în raport cu „planul de criză” aprobat și publicat de Guvern, precum și un temei suplimentar de control inopinat pentru cazurile în care agenții economici s-au eschivat în mod intenționat de la un control planificat și vădit au împiedicat activitatea organului de control, pentru a nu admite ca agenții economici de rea credință să compromită procesul de control planificat, anunțat din timp.

- Se propune dreptul suplimentar pentru agenți economici de a contesta direct în instanță actele sau rezultatele controlului în temeiul cărora se impun măsuri restrictive sau sancțiuni care au ca efect sistarea în tot sau în parte a activității de întreprinzător sau imposibilitatea practicării acesteia de către persoana supusă controlului.

- Posibilitatea extrapolării Legii nr.131/2012 în raport cu controlul asupra persoanelor care nu sunt agenți economici, în măsura în care legile sectoriale vor face referință la Legea nr.131/2012. La fel, în acest context, se propune extinderea obiectivului legii și ariei de riscuri și prejudicii ocrotite de legea în cauză. În prezent obiectivul legii se limitează la protecția mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor, fiind propusă și protecția unui șir de drepturi și libertăți fundamentale ocrotite de Constituție.

- Se propun completările necesare în Legea nr.131/2012 ce se referă la modul de întocmire a planurilor de control pentru zone economice libere și parcuri industriale, așa încât să se asigure un proces comun și să nu se admită existența mai multor planuri paralele ca temei de control.

- Implementarea principiului controlului consultativ și promovarea conformării voluntare prin o delimitare mai clară între conținutul „recomandărilor” și „indicațiilor” ce se vor conține în prescripția emisă de inspectori, precum și obligația de a include în toate cazurile recomandări de conformare în procesul-verbal care vor facilita evitarea pe viitor a încălcărilor similare.

- Limitarea posibilității de a face vizite și cercetări la fața locului în cazul cercetării contravenției, dacă preliminar deja au fost colectate probe în procedura de control.

- Stabilirea expresă a dreptului pentru conducerea organului de control de a stopa din oficiu controlul care se află că s-a inițiat sau se desfășoară cu încălcarea legii. Ceea ce, în cazuri evidente de inițiere a controlului cu încălcări, poate contribui substanțial la economia de timp și efort atât pentru organul de control, cât și pentru persoana controlată.

- Reglementarea posibilității de a suspenda termenul stabilit pentru durata controlului doar pe perioada obținerii unor expertize/teste de laborator, ceea ce va diminua tendința de a iniția controale repetate la obiective complexe.

- Reglementarea clară, cu suficiente detalii, a „planurilor de gestionare a situațiilor de criză” în cazurile de criză la nivel național sau regional, în care sunt necesare verificări urgente în masă a unor categorii de obiecte, construcții sau mărfuri în raport cu care s-au constatat riscuri sistemice. Ajustarea tehnică a anexei din Legea nr.131/2012 care se referă la domeniile de control pentru fiecare organ în parte, în raport cu modificările survenite în legile sectoriale, în special, în privința la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția Națională Transport Auto, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, inclusiv excluderea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare din rândul organelor de control de stat.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu impune cheltuieli suplimentare în raport cu bugetul de stat.

Totuși, un rol mai activ al Cancelariei de Stat în procesul de monitorizare a supravegherii interne, presupune și un efort mai mare pentru aceasta. Realizarea efortului în cauză poate avea loc în baza personalului existent, prin suplینirea calitativă a funcțiilor vacante și, dacă este cazul, redistribuirea eficientă a obligațiilor de serviciu între angajați; sau, la decizia conducerii, în baza măririi statelor de personal. O analiză a cheltuielilor posibile, în cazul creșterii unităților de personal în cadrul Cancelariei de Stat este expusă în detaliu în analiza de impact.

Din altă perspectivă, proiectul este preconizat să contribuie substanțial la economia de timp și resurse, în special, pentru agenții economici. Noile reglementări vor contribui la scăderea timpului dedicat pentru proceduri de control cu cel puțin 56,7 mii ore pe an, ceea ce, împreună cu reducerea numărului de sancțiuni și situațiilor posibile de abuz din partea organelor de control, se valorifică la economii de aproape 70 milioane lei pe an. Argumentarea și estimările în detaliu sunt expuse în analiza de impact.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului de lege va necesita ulterior operarea modificărilor/completărilor într-o serie de Hotărâri de Guvern, care pun în aplicare Legea nr.131/2012. Nu va fi necesar elaborarea unor acte normative noi.

Proiectul în mare parte se propune să intre în vigoare conform regulii generale, după 1 lună de la publicare, cu excepția Art. I., pct.1 care va intra în vigoare după 6 luni de la data publicării. Odată ce prevederea în cauză ține de o contravenție pentru aplicarea ilegală a măsurilor restrictive, însă odată ce unele măsuri restrictive pentru unele domenii de control încă nu se regăsesc reglementate în legile sectoriale, se impune o perioadă de timp ca să fie efectuate completările necesare în legile de specialitate.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

La începutul anului 2023, conform Dispoziției Guvernului 110-d din 7 noiembrie 2022, în cadrul unui exercițiu amplu de analiză a sistemului de control de stat, au fost colectate date statistice și propuneri de modificare a cadrului normativ existent de la toate organele de control de stat. Analiza sistemului de control și a cadrului normativ a fost discutată în luna martie 2023 cu toate organele de control și asociațiile mediului de afaceri în ședința Consiliului național pentru soluționarea disputelor.

Odată cu aprobarea și publicarea Dispoziției Guvernului nr. 108 din 25.07.2023 cu privire la reformarea sistemului de control de stat asupra activității de întreprinzător, au fost constituite 8 Grupuri de lucru sectoriale în raport cu cele mai importante domenii de control, în care într-un format larg (reprezentanți ai organelor de control, ministerelor de ramură, asociațiilor de business, experți ș.a.) se pun în discuții cele mai importante probleme ce se referă la controlul de stat și interacțiunea organelor de control cu agenții economici, cu înaintarea de soluții de ordin general dar și sectorial.

În paralel, în perioada iulie-septembrie 2023 problemele și soluțiile propuse în proiect au fost discutate și agreeate pe platformă parlamentară cu deputați, reprezentanți ai organelor de control, ministerelor, Cancelariei de Stat și Consiliului Economic de pe lângă Prim-ministru.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat la 13 iunie 2023 (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10630), iar anunțul privind consultările publice a fost publicat la 21 septembrie 2023 (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11184)

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție (demersul nr. 06/2/18976 din 28.11.2023, Raportul de expertiză anticorupție Nr. ELO23/9245 din 28.11.2023).

Concluziile urmare a expertizei efectuate de Centrul Național Anticorupție:

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop de a dezvolta un sistem de control efectiv și eficient, de a reduce povara controlului și sancțiunilor inechitabile și de a dezvolta un sistem de control previzibil, neabuziv și cu abordare constructivă în raport cu agenții economici care va încuraja investițiile și nu va intimida inițiativa antreprenorială.

Autorul a prezentat avizele parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 alin.(8) lit.b) din Legea integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Implementarea amendamentelor propuse, poate contribui la realizarea scopului anunțat de către autor, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege a fost supus expertizei juridice (demersul nr. 04/2-10992 din 13.12.2023).

S-a conclucrat cu Ministerul Justiției pentru eliminarea tuturor obiecțiilor și racordarea la rigorile tehnicii legislative.

11. Constatările altor expertize

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, analiza impactului de reglementare asupra proiectului a fost susținută în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la 26 septembrie 2023.

Proiectul de lege la fel a fost expertizat și susținut fără obiecții de Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la 28 noiembrie 2023.

Digitally signed by Arpintin Veronica
Date: 2024.02.21 16:56:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Secretar de Stat

Veronica ARPINTIN